

[Wilhelm]

ramme, og en 6 års strafferamme er vel ret beset fuldt så høj, som en 8 års strafferamme var, dengang man fastsatte den som nævningekriterium. Der er jo sket en generel udvikling dér. Dertil kommer, at ministeren selv slog meget fast, at der overhovedet ikke er noget belæg for at tro, at strafudmålingen vil blive mindre efter denne lov, og det er jeg enig med ham i. Der er kun tale om en justering til den praksis, der har udviklet sig. Så er det spørgsmålet: er det de 8 år, der er det hellige tal, eller er det dette, at særlig alvorlige forbrydelser i et vist, begrænset og overkommeligt antal skal behandles af en nævningeinstitution?

Hvis det er de 8 år, der er et helligt tal, må ministeren indrømme mig, at så forsvinder nævningeinstitutionen ganske automatisk, fordi tendensen – med én enkelt undtagelse – vel har været nedsættelse af strafferammerne, siden dette kriterium med de 8 år i sin tid blev fastsat.

Men hvis det er sådan, at det er de alvorligste forbrydelser i et vist overkommeligt antal, der stadig væk af retsplejemæssige og retssikkerhedsmæssige grunde skal behandles ved nævningeting – og det var jo det, der var begrundelsen – må man også følge med, når strafferammerne generelt nedsættes.

Der er sket en ændring af målestokkene i samfundet siden dengang. Der er sket en ændring i retning af, at man i dag vel finder, at 6 års fængsel er fuldt så alvorligt, som man fandt at 8 års fængsel var dengang. I hvert fald er tendensen dér klar – som sagt med en enkelt undtagelse. Det er derfor logisk, når VS skriver i bemærkningerne til sit ændringsforslag, at egentlig havde vi fundet det enklest og rigtigst at tage konsekvensen af den ændring i strafferammerne, der generelt er sket, ved også at ændre nævningekriteriet generelt til et 6 års kriterium. Men efter det svar, vi har fået af justitsministeren, er vi ikke helt sikker på, hvor meget det kvantitativt ville betyde, og derfor har vi afstået fra det og holdt os til det, vi kender omfanget af, nemlig at beholde nævningebehandlingen for disse tre lovovertrædelseskategorier, som hidtil har haft nævningebehandlingen.

Jeg synes – og det er også en bemærkning til fru Ebba Strange – at argumentet med, at man skal være i overensstemmelse med befolkningens holdning til disse problemer, tæller endda nok så tungt, når det drejer sig

om følelseladede områder som straffelovens kapitel om forbrydelser mod kønssædeligheden. Vi kommer aldrig igennem med det, man i øvrigt måtte beslutte er en rigtig holdning til disse ting, bare ved at lovgive og overlade strafudmålingen til nogle juridiske dommere. Hvis ikke vi er i pagt med befolkningens opfattelse af disse ting, er der ingen genvej, så må vi ændre befolkningens opfattelse. Det er også det, de seneste års kvindebevægelser har bidraget til på dette område. Men der er ingen genvej ved at sidde og vedtage noget andet, som nogle teknokrater kan føre igennem eller manipulere igennem nogle domsmandsretter, og hvis nævningetingene har for lidt forståelse af respekten for det, man her med et lidt kvajet juridisk udtryk kalder konsfriheden, er der ingen genvej, så må befolkningens holdning ændres, som det systematisk er sket ved et dygtigt arbejde i de seneste år, specielt fra kvindebevægelsens side. Det er en indvending mod nævningetinget, som man i virkeligheden lige så vel kan rette mod hele befolkningen, og har vi ikke befolkningen med i dette spørgsmål, kommer vi heller ingen vegne med strafudmåling, med fastsættelse af rammer osv. osv.

SF opnåede ministerens tilsagn om at få foretaget en vurdering af hele problemet om lægmandselementet i retsplejen. Det synes jeg er udmærket, det synes jeg er ganske glimrende. Lad os dog få det! Men jeg skulle tage meget fejl, om ikke det er et 5 års projekt eller 8 års projekt eller måske snarere 10 års projekt. Jeg tror ikke, at vi får en vurdering af så stort og principielt et problem som lægmændenes stilling i hele retsplejen, uden at der først kommer et kommissionsarbejde og derefter høringssvar fra Advokatrådet, fra højesteret, fra landsretterne, fra byretterne, fra advokatfuldmægtige osv. osv. og der efter kommer seminarer mellem retsudvalget og disse forskellige instanser. Det har aldrig kunnet lade sig gøre på 5 år. Det har mig bekendt på alle de områder af retsplejen, vi hidtil har behandlet, taget mindst 8 år, fra kommissionsarbejdet blev startet, til det fik konsekvenser for retsplejeloven. Derfor er det udmærket med et løfte om, at nu skal vi tage hele problemet om lægdommere op til mere samlede overvejelser, men så er det da ulogisk som starten på disse overvejelser at hive nævningene ud af disse tre vigtige kategorier af straffelovsområdet, som der her er